DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA Nr 7 10 CZERWCA 1948

TREŚĆ:

53

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 15 maja 1948 r.

o ewidencji sprzętu budowlanego.

(L. dz. III/6973/D/6/48)

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1948 r. w sprawie środków prowadzących do usprawnienia budownictwa i obniżenia kosztów budowy ustala się zasady ewidencji sprzętu budowlanego wg załączonej instrukcji.

Minister:

M. Kaczorowski

INSTRUKCJA

o zasadach ewidencji sprzętu budowlanego.

Zasady ewidencji opierają się na przeznaczeniu głównym sprzętu budowlanego, np. do robót ziemnych, betonowych, fundamentowych itp.

Sprzęt należy podzielić na 3 zasadnicze grupy, z których obszerniejsze dzieli się na podgrupy, a w klasyfikacji szczegółowej należy uwzględnić działy i pozycje.

Przy podziale klasyfikacyjnym należy korzystać z „Katalogu Sprzętu Budowlanego", tłum. w 1946 r. z niemieckiego przez inż. inż. K. Rodkiewicza i W. Skoraszewskiego i ewent. z czasopisma „Przegląd Budowlany" Nr 6/7 czerwiec — lipiec 1947 r. str. 156 (artykuł inż. M. Krajewskiego pt. „Ewidencjonowanie Maszynowego Sprzętu Budowlanego").

Obie te publikacje, mimo charakteru nieurzędowego, mogą być pomocne przy klasyfikacji sprzętu.

Podział podstawowy maszynowego sprzętu budowlanego.

Grupa	Podgrupa	Co obejmuje
I	B	Maszyny budowlane urządzenia mechaniczne, przyrządy.
I	S	Silniki Diesel'a benzynowe elektryczne pr. stałego lub zmiennego, agregaty, lokomobile.
I	U	Urządzenia pomocnicze (rusztowania, zbiorniki, baraki składane na warsztaty itp.).
II	Tr.	Środki transportowe.
III	R	Różne maszyny na potrzeby budownictwa nieobjęte grupami I—II—III.

Do przeprowadzenia ewidencji sprzętu wg powyższych zasad zobowiązane są wszystkie resortowe Ministerstwa, posiadające w swej administracji przedsiębiorstwa wyposażone w sprzęt budowlany, S.P.B. i Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych.

Wzór*)

Tabela maszynowego sprzętu budowlanego Ministerstwa (Urzędu) ....

Podział klasyfikacyjny				Nazwa sprzętu	Ilość ogólna (sztuk) kompletów	Ogółem maszyn czynnych	Maszyn nieczynnych				Przybliżona wartość sprzętu w złotych z przed 1939 r. (jednostki)	Uwagi
Grupa	Podgrupa	Dział	Pozycja				Ogółem	możliwych do uruchomienia w 1948 r. po remoncie	możliwych do uruchomienia po remoncie w zakresie późniejszym	nienadających się do remontu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

*) Tabelę należy odpowiednio powiększyć (na podwójnym arkuszu).

54

ZARZĄDZENIE

Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy

z dnia 18 maja 1948 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej w sprawie trybu uzgadniania z władzami wojskowymi wytycznych do planów zagospodarowania terenowego obszarów objętych przebudową ustroju rolnego.

Na podstawie § 6 ust. 3 rozporządzenia z dn. 16 lipca 1947 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 284) zarządza się co następuje:

§ 1. Uzgodnienia z władzami wojskowymi wymagają wytyczne, dotyczące:

1) przeznaczenia terenów na urządzenia wojskowe, szlaki komunikacji lądowej, wodnej i powietrznej o znaczeniu państwowym lub regionalnym (wojewódzkim) wraz z urządzeniami pomocniczymi;

2) przeznaczenia obszarów przylegających do terenów wojskowych;

3) skasowania urządzeń lub zmian w szlakach komunikacyjnych, o których mowa w pkt. 1;

4) znaczniejszych zmian w pokryciu terenów przez ich zalesienie lub wylesienie;

5) zasadniczych zmian w ukształtowaniu terenów, w szczególności — osuszania bagien, budowy tam wodnych zakładania stawów rybnych, obwałowania rzek i innych urządzeń wodnych.

§ 2. Projekty wytycznych, o których mowa w § 1, uzgadnia wojewódzka władza administracji ogólnej bezpośrednio z terytorialnie właściwym Dowództwem Okręgu Wojskowego (D.O.W.).

§ 3. 1. Wojewódzka władza administracji ogólnej przesyła D.O.W. szkic obszaru objętego przebudową ustroju rolnego na mapie lub w odrysie w dwóch egzemplarzach z uwidocznieniem na nim elementów objętych wytycznymi oraz z podaniem nazwy miejscowości, gminy i powiatu oraz przybliżonego obszaru w ha objętego przebudową z załączeniem odpowiedniego opisu.

2. W przypadku, gdy wytyczne dotyczą kilku obszarów objętych przebudową ustroju rolnego, szkice tych obszarów mogą być przesłane na wspólnej mapie (odrysie).

§ 4. 1. Jeżeli D.O.W. nie zgłosi w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania projektu wytycznych zastrzeżeń co do projektu — projekt uważa się za uzgodniony.

2. W przypadku, gdy projekt wytycznych wymaga zasięgnięcia przez D.O.W. opinii innej władzy (jednostki) wojskowej — termin uzgodnienia (ust. 1) przedłuża się o dalsze dwa tygodnie.

3. W przypadku określonym w ust. 2 o konieczności porozumienia się z inną władzą D. O. W. powinno zawiadomić wojewódzką władzę administracji ogólnej w terminie tygodniowym od daty otrzymania projektu wytycznych.

§ 5. Jeżeli wytyczne dotyczą kilku obszarów (§ 3 ust. 2), termin uzgodnienia (§ 4 ust. 1) ustala się na jeden miesiąc. Termin ten będzie przedłużony w przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 2, o dalsze dwa tygodnie. Przepis § 4 ust. 3 ma tu odpowiednię zastosowanie.

§ 6. Do zgłoszenia wniosków, o których mowa w § 9 cyt. na wstępie rozporządzenia, powołane są terytorjalne właściwe Dowództwa Dywizji.

Minister Odbudowy:
wz. **Inż. S. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

Minister Rolnictwa i R. R.:
wz. **Dr St. Kowalewski**

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

55

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 31 maja 1948 r.

o rozwiązaniu Zespołu pracy do spraw dyslokacji osadnictwa i związanych z nią zagadnień odbudowy na Ziemiach Odzyskanych.

(L. dz. G. M. 1066/W1/48)

Rozwiązuję z dniem 1 czerwca 1948 r. Zespół pracy do spraw dyslokacji osadnictwa i związanych z nią zagadnień odbudowy i budownictwa na Ziemiach Odzyskanych, powołany w ramach Gabinetu Ministra zarządzeniem moim z dnia 25 września 1946 r.

Wszelkie akta związane z pracami Zespołu polecam przekazać: Departamentowi II Polityki Budowlanej Ministerstwa Odbudowy, Naczelnemu Komisarzowi Odbudowy Wsi oraz Głównemu Urzędowi Planowania Przestrzennego—stosownie do ich kompetencji.

Za Ministra Odbudowy:
J. Żakowski
Podsekretarz Stanu

56

ZARZĄDZENIE

Ministrów: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji

z dnia 31 maja 1948 r.

o ustaleniu statutu Instytutu Badawczego Budownictwa.

(L. dz.: G. M. 540/W1/48).

Na podstawie art. 5 ust. 2 dekretu z dnia 24 maja 1945 r. o utworzeniu Ministerstwa Odbudowy (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 123), zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustala się statut Instytutu Badawczego Budownictwa w brzmieniu podanym w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc zarządzenie Ministrów: Odbudowy, Przemysłu i Handlu i Komunikacji z dnia 12 września 1945 r. w sprawie statutu Instytutu Badawczego Budownictwa oraz ustalony nim statut.

Minister Odbudowy:
M. Kaczorowski

Minister Obrony Narodowej:
wz. **Jaroszewicz, Gen. Bryg.**

Minister Przemysłu i Handlu:
H. Minc

Minister Komunikacji:
J. Rabanowski

Załącznik do zarządzenia Ministrów: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji z dnia 31 maja 1948 r.

STATUT

Instytutu Badawczego Budownictwa.

I. Przepisy ogólne.

§ 1.

Instytut Badawczy Budownictwa, nazywany w dalszych przepisach niniejszego statutu „Instytutem", jest instytucją prawa publicznego, posiadającą osobowość prawną, i działa samodzielnie na podstawie art. 5 dekretu z dnia 24 maja 1945 r. o utworzeniu Ministerstwa Odbudowy (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 21, poz. 123) oraz niniejszego statutu.

§ 2.

Zwierzchni nadzór nad działalnością Instytutu sprawuje Minister Odbudowy.

Instytut podlega kontroli organów Ministra Odbudowy.

§ 3.

Instytut może uruchamiać oddziały i zakłady, tworzone i zwijane zarządzeniem Ministra Odbudowy.

§ 4.

Siedzibą Instytutu jest m. st. Warszawa. Działalnością swą Instytut obejmuje obszar Państwa.

II. Cel i zakres działania.

§ 5.

Instytut Badawczy Budownictwa, jako państwowa instytucja naukowo-badawcza, powołany jest do prowadzenia w zakresie budownictwa i budowy dróg kołowych wszechstronnych badań, mających na celu podniesienie produkcji materiałów budowlanych i drogowych oraz techniki wykonawstwa budowlanego i drogowego z wykorzystaniem wszelkich zdobyczy naukowych w tym zakresie.

W szczególności do zakresu działania Instytutu należy:

1) organizowanie i prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie zagadnień budowlanych, drogowych i przemysłu budowlanego dla stworzenia podstaw zarówno teoretycznych jak i praktycznych rozwoju nowych działów produkcji i wykonawstwa budowlanego,

2) udoskonalenie i usprawnienie metod produkcyjnych już stosowanych w przemyśle budowlanym oraz usprawnienie organizacji pracy;

3) przeprowadzenie ekspertyz i zleconych prac technicznych;

4) współpraca ze szkołami wyższymi i innymi instytucjami, powierzanie im do opracowania specjalnych zagadnień w obrębie ich własnych pracowni lub instytutów, przysposabianie kadr pracowników w zakresie nieprzewidzianym przez instytucje oświatowe oraz udostępnianie prac laboratoryjno-badawczych osobom specjalizującym się w zakresie badań prowadzonych przez Instytut;

5) współpraca z Polskim Komitetem Normalizacyjnym przez dokonywanie badań niezbędnych przy ustalaniu technicznych norm budowlanych i drogowych;

6) utrzymywanie i nawiązywanie łączności z odpowiednimi instytucjami i organizacjami zagranicą;

7) prowadzenie dokumentacji oraz informacji naukowej i technicznej;

8) prowadzenie wszelkich innych prac z zakresu specjalizacji Instytutu zlecanych przez Ministrów: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji.

III. Władze.

§ 6.

Władzami Instytutu są: Rada Główna i Dyrekcja.

§ 7.

W skład Rady Głównej wchodzą:

1) po jednym przedstawicielu Ministerstw: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji,

2) po jednym przedstawicielu wyższych technicznych uczelni w Polsce,

3) przedstawiciel wytwórczego przemysłu budowlanego, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu,

4) przedstawiciel wykonawstwa budowlanego, powołany przez Ministra Odbudowy,

5) przedstawiciel budownictwa drogowego, powołany przez Ministra Komunikacji,

6) przedstawiciel budownictwa wojskowego, powołany przez Ministra Obrony Narodowej,

7) przewodniczący Rady Naukowej Budowlanej,

8) przewodniczący Rady Naukowej Drogowej,

9) przewodniczący Rady Naukowej Materiałowej.

Główna Rada Naukowa wybiera i odwołuje przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego spośród swoich członków zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej $^2/_3$ liczby członków. Wybór przewodniczącego i jego zastępcy zatwierdza Minister Odbudowy. Kadencja przewodniczącego Rady Głównej i jego zastępcy trwa 3 lata.

Przewodniczący, zastępca oraz członkowie Rady Głównej otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Rady w wysokości ustalonej przez Ministra Odbudowy.

Przewodniczącemu i zastępcy przewodniczącego może być przyznane wynagrodzenie w formie ryczałtów miesięcznych.

§ 8.

Rada Główna:

1) uchwala ogólne wytyczne programowe działalności Instytutu,

2) uchwala regulamin dla Prezydium Rady Głównej i Rad Naukowych,

3) uchwala projekty budżetów, ustala wysokości opłat za próby i orzeczenia Instytutu,

4) ustala na wniosek Dyrektora Naczelnego wewnętrzną organizację Instytutu,

5) wysłuchuje sprawozdań Dyrektora Naczelnego,

6) zgłasza Ministrowi Odbudowy wnioski co do obsady stanowisk Dyrektora Naczelnego oraz Dyrektorów: Technicznego i Administracyjnego,

7) przedkłada Ministrowi Odbudowy wnioski w przedmiocie tworzenia oddziałów i zakładów Instytutu,

8) wyraża opinie we wszystkich sprawach, które Minister Odbudowy przekaże do zaopiniowania.

§ 9.

Posiedzenia Rady Głównej zwołuje jej przewodniczący:

1) z własnej inicjatywy,

2) na żądanie Ministra Odbudowy,

3) na wniosek Dyrektora Naczelnego,

4) na życzenie $^1/_4$ członków Rady.

§ 10.

Rada Główna odbywa swe posiedzenia co najmniej dwa razy do roku. Do ważności uchwał Rady konieczna jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy i co najmniej połowy ogólnej ilości członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 11.

W okresach między posiedzeniami Rady Głównej sprawy należące do zakresu jej kompetencji w ramach pełnomocnictw każdorazowo przez nią ustalonych załatwia Prezydium Rady Głównej w składzie: przewodniczącego Rady Głównej, zastępcy przewodniczącego, przedstawicieli Ministerstw: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz przewodniczących Rad Naukowych. Posiedzenia Prezydium zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby.

§ 12.

Dyrekcję Instytutu stanowią mianowani przez Ministra Odbudowy na wniosek Rady Głównej — Dyrektor Naczelny i podlegli mu Dyrektor Techniczny i Dyrektor Administracyjny.

Dyrektor Naczelny jest kierownikiem Instytutu, odpowiedzialnym za całokształt jego prac oraz reprezentującym Instytut na zewnątrz.

Dyrekora Naczelnego zastępuje Dyrektor Techniczny.

IV. Finanse.

§ 13.

Instytut działa na podstawie budżetu uchwalonego przez Radę Główną i zatwierdzonego przez Ministra Odbudowy. Środki finansowe na pokrycie swych wydatków Instytut czerpie z:

1) dotacji państwowych, przewidzianych na ten cel w budżetach Ministerstwa Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji,

2) dotacji otrzymywanych od jednostek organizacyjnych przemysłu,

3) opłat za próby i badania, dokonywane w pracowniach Instytutu, jak również za wszelkiego rodzaju orzeczenia Instytutu,

4) subwencji ze strony innych instytucji,

5) darowizn i zapisów,

6) dochodów z posiadanego majątku,

7) dochodów ze sprzedaży wydawnictw,

8) innych źródeł.

§ 14.

Na potrzeby Instytutu może być przekazane użytkowanie i zarząd majątku nieruchomego, oddanego protokólarnie w imieniu Skarbu Państwa.

§ 15.

Instytut może posiadać i nabywać majątek ruchomy i nieruchomy oraz przyjmować darowizny i zapisy. Może też zbywać majątek ruchomy. Majątek nabyty i przekazany zgodnie z § 14 nie może być zbywany, majątek zaś nieruchomy, uzyskany w drodze zapisu lub darowizny, Instytut może obciążać lub zbywać, o ile warunki zapisu lub darowizny nie stanowią inaczej.

§ 16.

Okresem budżetowym Instytutu jest okres przyjęty w administracji państwowej.

§ 17.

Instytut prowadzi rachunkowość i sporządza preliminarze budżetowe według zasad ustalonych dla przedsiębiorstw państwowych.

§ 18.

Z każdego minionego okresu budżetowego Instytut sporządza sprawozdanie oraz zamknięcia rachunkowe, które powinny być przedłożone Radzie Głównej w ciągu pierwszych trzech miesięcy po zamknięciu tego okresu. Sprawozdania oraz zamknięcia rachunkowe zatwierdza Minister Odbudowy.

V. Organizacja.

§ 19.

Organami Dyrekcji Instytutu są: działy techniczno-naukowe i dział administracyjno-gospodarczy. Rada Główna w ramach regulaminu organizacyjnego ustala na wniosek Naczelnego Dyrektora ilość działów techniczno-naukowych, organizację wewnętrzną i zakres czynności poszczególnych działów oraz etaty stanowisk. Regulamin podlega zatwierdzeniu przez Ministra Odbudowy.

§ 20.

Wymienione w § 3 oddziały i zakłady powołuje, zwija i nadaje im regulaminy, ustalające zadania oraz organizację wewnętrzną, Minister Odbudowy na wniosek Rady Głównej.

§ 21.

Do funkcji doradczych i opiniodawczych w zakresie prac naukowo-badawczych Instytutu powołuje się Rady Naukowe, a mianowicie: 1) Budowlaną, 2) Drogową i 3) Materiałową.

Rady naukowo-techniczne projektują szczegółowe programy badań stosownie do wytycznych Rady Głównej (§ 8). Ponadto rozważają i opiniują wszelkie zagadnienia z zakresu ich specjalności, przekazane im przez Dyrektora Naczelnego Instytutu. Uchwały programowe Rad Naukowych podlegają zatwierdzeniu Rady Głównej.

§ 22.

W skład Rad Naukowych wchodzą:

1) Profesor Katedry Budownictwa Ogólnego Wydziału Inżynierii Politechniki Warszawskiej, jako przewodniczący Rady Naukowej Budowlanej,

Profesor Katedry Budowy Dróg Wydziału Inżynierii Politechniki Warszawskiej, jako przewodniczący Rady Naukowej Drogowej i powołany przez Radę Główną znawca technologii materiałów budowlanych i drogowych jako przewodniczący Rady Naukowej Materiałowej.

2) Przedstawiciele — rzeczoznawcy Ministerstw: Odbudowy, Obrony Narodowej, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji po jednym z każdego Ministerstwa.

3) Osoby powołane przez Radę Główną w ilości przez nią ustalonej spośród wybitnych specjalistów w zakresie działalności Rad.

Przewodniczącym Rad może być przyznane wynagrodzenie w formie ryczałtów miesięcznych, ustalonych przez Ministra Odbudowy.

§ 23.

Poza Radami wymienionymi w § 21 mogą być powoływane przez Naczelnego Dyrektora Komisje i Zespoły do opracowywania specjalnych zagadnień.

VI. Likwidacja.

§ 24.

Instytut może być zlikwidowany zarządzeniem Ministra Odbudowy wydanym w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Obrony Narodowej i Komunikacji.

Minister Odbudowy:
w z. J. **Żakowski**

Minister Obrony Narodowej:
w z. **Płk. Inż. Fr. Ciecióra**

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. **Inż. M. Golański**

Minister Komunikacji:
w z. **Inż. Z. Balicki**

57

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 31 maja 1948 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Zakłady Prefabrykacji Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione".

(GM. 792/W1/48)

Na podstawie art. 1 dekretu z dnia 3.I.1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 48) zarządza się co następuje:

§ 1.

Tworzy się przedsiębiorstwo państwowe prowadzone w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad gospodarki handlowej pod nazwą „Zakłady Prefabrykacji Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione" zwane dalej „przedsiębrstwo".

§ 2.

Siedzibą przedsiębiorstwa jest Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa.

Przedsiębiorstwo może za zgodą Centralnego Zarządu Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych otwierać i zwijać oddziały, zakłady i warsztaty.

§ 3.

Przedmiotem działania przedsiębiorstwa jest prefabrykacja i produkcja elementów i materiałów budowlanych w zakresie betoniarstwa, żwiru, gipsów, wyrobów azbestowo-cementowych, stolarki budowlanej, płyt izolacyjnych i wszelkich budowlanych materiałów nowych oraz części konstrukcyjnych budynków w celu zaopatrywania przede wszystkim Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych.

§ 4.

Przedsiębiorstwo podlega nadzorowi Centralnego Zarządu Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, którego wytyczne są dla przedsiębiorstwa wiążące.

§ 5.

Zwierzchni nadzór Państwowy nad przedsiębiorstwem sprawuje Minister Odbudowy.

§ 6.

Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania powierzonych czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów.

§ 7.

Organem zarządzającym przedsiębiorstwa jest Dyrekcja powoływana i zwalniana przez Ministra Odbudowy, składająca się z Dyrektora Naczelnego, reprezentującego Dyrekcję samodzielnie, oraz z podległych Dyrektorowi Naczelnemu — 2-ch Dyrektorów.

§ 8.

Do ważności zobowiązań zaciąganych przez przedsiębiorstwo wymagane jest współdziałanie, zgodnie z uprawnieniami przewidzianymi w Statucie:

a) dwóch członków Dyrekcji łącznie albo

b) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo

c) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

§ 9.

Przekazaniu na rzecz przedsiębiorstwa ulega majątek Skarbu Państwa, oznaczony przez Ministra Odbudowy.

Minister Odbudowy zarządzi protokólarnie przekazanie przedsiębiorstwu majątku nieruchomego w zarząd i użytkowanie, a ruchomego na własność.

§ 10.

Szczegółowe zasady organizacji i zakres działania przedsiębiorstwa ustali Statut nadany przez Ministra Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralngo Urzędu Planowania, ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 11.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1948 r.

Załącznik: Wykaz zakładów wchodzących w skład Zakładów Prefabrykacji Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione.*)

Minister Odbudowy:
M. Kaczorowski

Minister Skarbu:
K. Dąbrowski

Prezes Centralnego Urzędu Planowania:
T. Dietrich

*) Załącznik ogłoszony w Monitorze Polskim Nr. 55, z r. 1948.

58

INSTRUKCJA

Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy

z dnia 10 maja 1948 r.

o sposobie opracowania miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego.

Na podstawie § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy z dnia 16 lipca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 284) w sprawie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego, zarządza się co następuje:

I — Zasady ogólne.

§ 1.

Artykuły w instrukcji niniejszej, powołane bez bliższego określenia, oznaczają artykuły dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109), paragrafy powołane z określeniem „rozp.". oznaczają paragrafy rozporządzenia Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy z dnia 16 lipca 1947 r. w sprawie miejscowyh planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 284), a paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają paragrafy instrukcji niniejszej.

§ 2.

Miejscowy plan zagospodarowania terenowego, zwany w niniejszej instrukcji krótko planem, winien ustalić:

1) granice gromad z ewentualnym podziałem na przysiółki;

2) funkcje osiedli pod względem administracyjnym, gospodarczym, społecznym itp.;

3) przeznaczenie terenów na gospodarkę rolną, gospodarkę leśną oraz pod zabudowę z wyjątkiem zabudowy terenów określonych w pkt. 4, 5 i 6;

4) przeznaczenie terenów na cele górnicze i przemysłowe;

5) przeznaczenie terenów na cele wojskowe i lotnictwa;

6) przeznaczenie terenów na cele kolejowe;

7) sieć komunikacji ogólnej;

8) sieć melioracji podstawowej i określenie powierzchni wymagającej szczegółowych melioracji (drenowania, nawadniania);

9) sposób zaopatrzenia osiedli w wodę;

10) podział terenów budowlanych (pkt. 3) na cele mieszkaniowo-gospodarcze oraz pod budynki i urządzenia użyteczności publicznej (oświatowe, kulturalne, administracyjne, zdrowotne itp.);

11) tereny pod place publiczne, parki, skwery, ogrody publiczne, boiska sportowe, ogródki działkowe itp.;

12) działki gospodarcze miejscowej użyteczności ogólnej, jak kopalnie gliny, piasku i marglu, kamieniołomy, wodopoje, grzebowisko zwierzęce itp.;

13) sposób zabudowania przez oznaczenie linii zabudowania (przedniej, tylnej oraz w razie potrzeby bocznej) jakich nie mogą przekroczyć wznoszone budynki lub w jakich budynki należy wznosić oraz oznaczenie rodzaju zabudowy (zwarta, luźna i grupowa);

14) zasady podziału w razie potrzeby terenów budowlanych na działki budowlane rolnicze (siedliskowe) i działki budowlane nierolnicze;

15) wydzielenie terenów pod zabytkami historycznymi, architektonicznymi, osobliwościami przyrody itp.;

16) w razie potrzeby okresy realizacji planu.

§ 3.

1. Obszar, dla którego sporządza się plan, powinien w zasadzie pokrywać się z obszarem przebudowy ustroju rolnego.

2. W przypadku braku regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego (regionu, części regionu), o ile obszar przebudowy ustroju rolnego nie pokrywa się z obszarem takiego terenowego zespołu gromad wiejskich, dla którego pożądane jest łączne rozwiązanie zagadnień przewidzianych w § 2, należy w programie zagospodarowania obszaru przebudowy ustroju rolnego uwzględnić istotne zagadnienia dla danego zespołu.

3. Można sporządzić plan dla części obszaru przebudowy ustroju rolnego w przypadku, gdy:

1) dla pozostałego obszaru był już uprzednio sporządzony plan i nie zachodzi potrzeba jego zmiany bądź

2) zachodzi pilna potrzeba zabudowy na tej części obszaru, bądź też

3) przebudowa ustroju rolnego na pozostałym (wyłączonym) obszarze jest możliwa bez takiego planu, a przy tym właściwsze jest sporządzenie w przyszłości dla tego obszaru planu zagospodarowania przestrzennego w trybie

art. 5; dotyczy to przede wszystkim terenów w miastach, osiedlach przemysłowych, podmiejskich koloniach mieszkaniowych itp., które nie są przeznaczone na gospodarkę rolną.

4. W przypadku przewidzianym w ust. 3 pkt 2 sporządza się plan tylko dla terenów przewidzianych pod zabudowę, chociażby zachodziła w związku z tym konieczność zamiany gruntów.

5. W przypadku przewidzianym w ust. 3 pkt. 3 nie sporządza się planu dla wyłącznej części obszaru przebudowy ustroju rolnego rozstrzygnięcie natomiast istotnych zagadnień, wchodzących w zakres planu, nastąpić powinno w drodze sporządzenia programu zagospodarowania dla całości obszaru.

6. Plan należy dostosować do elementów planów sporządzonych dla sąsiednich obszarów.

§ 4.

1. Na obszarach, objętych akcją osadniczą, na terenach Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska oraz w województwach rzeszowskim, lubelskim, krakowskim i białostockim, gdy nie tworzy się nowych osiedli, jak również w przypadku ustalenia miejsc pod zabudowę dla gospodarstw, powstałych na terenach rozparcelowanych przed wejściem w życie instrukcji niniejszej, można w planie podać rozwiązanie tylko niektórych zagadnień, wymienionych w § 2, zwłaszcza tych, które są niezbędne do sporządzenia w przyśpieszonym tempie planu osadniczego lub do zabudowy osiedla.

2. W akcji osadniczej (ust. 1) wszystkie wnioski bezsporne, które wpłynęły w odpowiednim terminie (wg § 11 rozp.), dotyczące zwłaszcza wydzielenia terenów na cele użyteczności publicznej oraz sieci dróg publicznych, muszą być objęte planem w każdym przypadku. Władza powiatowa ustali, jakie z pozostałych zagadnień na terenie poszczególnego obszaru przebudowy ustroju rolnego (osiedleńczego) winny być objęte planem.

3. W akcji związanej z ustaleniem miejsc pod zabudowę dla gospodarstw powstałych z parcelacji (ust. 1) wojewoda ustali dla każdego obiektu, jakie zagadnienia mają być objęte planem.

§ 5.

1. W razie braku prawomocnego regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego starostwo, przed przystąpieniem do opracowania planu, winno zwrócić się do urzędu wojewódzkiego z wnioskiem o udzielenie wytycznych dla tego planu.

Do wniosku starostwo powinno dołączyć:

1) szkic obszaru przebudowy ustroju rolnego w 2 egzemplarzach na mapie topograficznej, uwidoczniający granice obszaru, a w razie potrzeby granice zespołu gromad, odnośnie których zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia niektórych zagadnień (§ 3 ust. 2);

2) opis obszaru przebudowy ustroju rolnego, podający stan faktyczny z zakresu zagadnień, regulowanych planem regionalnym.

2. Projekt wytycznych opracowuje regionalna dyrekcja planowania przestrzennego i uzgadnia go z działem rolnictwa i reform rolnych przed przesłaniem do innych zainteresowanych władz i organów publicznych (§ 6 ust. 1 rozp).

3. Wytyczne winny być udzielone starostwu i miejscowemu urzędowi planowania przestrzennego. W czasie możliwie najkrótszym od daty otrzymania wniosku (ust. 1) regionalna dyrekcja planowania przestrzennego powiadomi te władze, jakich wytycznych zamierza udzielić, podając, które spośród nich są już uzgodnione.

§ 6.

1. Plan składa się z:

1) opracowania graficznego na odbitce (odrysie) z pierworysu przebudowy ustroju rolnego, przedstawiającego rozwiązanie zagadnień wyszczególnionych w § 2, które graficznie dadzą się uwidocznić ściśle co do miejsca i granic;

2) opisu technicznego odnośnie nieuwidocznionych graficznie zagadnień lub takiego opisu wymagających;

3) programu realizacyjnego (§ 2 pkt 16) — w razie potrzeby;

4) uzasadnienia.

2. O ile szkic, o którym mowa w § 8 ust. 2, jest sporządzony w skali pierworysu przebudowy ustroju rolnego i są na nim uwidocznione elementy odpowiadające wymogom ust. 1 pkt 1 niniejszego paragrafu, może być on uznany za opracowanie graficzne planu po uzupełnieniu go elementami brakującymi.

§ 7.

1. Plan sporządza się na podstawie programu zagospodarowania, określonego w § 12 ust. 1 rozp. i po rozważeniu wniosków do planu, złożonych przez zainteresowanych w myśl § 13 rozp.

2. Plan i program zagospodarowania opracowuje technicznie pracownik działu rolnictwa i reform rolnych lub mierniczy przysięgły, delegowany w myśl § 14 ust. 3 rozp.

§ 8.

1. Program zagospodarowania składa się z:

1) wytycznych, dotyczących zagadnień regulowanych regionalnymi planami zagospodarowania przestrzennego;

2) przesłanek w skali miejscowej, ustalonych na podstawie wniosków interesowanych lokalnych władz i organów publicznych, wniosku miejscowego urzędu planowania przestrzennego

i jego opinii do wniosków wymienionych władz i organów publicznych oraz analizy warunków obszaru;

3) uzasadnienia przesłanek, przewidzianych w pkt 2.

2. Do programu zagospodarowania należy dołączyć szkic obszaru przebudowy ustroju rolnego, sporządzony na odbitce (odrysie) z pierworysu przebudowy ustroju rolnego lub na mapie topograficznej w skali 1:25000, przedstawiający te elementy programu, które graficznie dadzą się szkicowo uwidocznić co do miejsca lub opisowo (symbolami) co do osiedla, w którym się je projektuje.

II — Zasady szczegółowe.

§ 9.

1. Osiedla wiejskie pod względem funkcji administracyjnych i gospodarczych należy klasyfikować według trzech stopni, a mianowicie:

1) wieś gminna (uznana za siedzibę gminy) lub osiedle o miejskim charakterze zabudowy;

2) wieś gromadzka;

3) przysiółek.

2. Granice osiedla należy tak zaprojektować, żeby odległość od odpowiednich zagród do działek ornych i pastwisk nie przekraczała:

1) w warunkach terenowych ciężkich:
przy drogach bitych 1,00 km,
przy drogach gruntowych 0,75 km;

2) w warunkach terenowych średnich:
przy drogach bitych 1,25 km,
przy drogach gruntowych 1,00 km;

3) w warunkach terenowych lekkich:
przy drogach bitych 1,50 km,
przy drogach gruntowych 1,25 km.

3. O ile w osiedlu jest nadmiar budynków, zwłaszcza murowanych, które należy wykorzystać, oraz o ile osiedle jest typu miejskiego lub przemysłowego, to powyższe normy mogą być powiększone. W razie konieczności powiększenia normy więcej niż o 50% należy uzyskać zgodę wojewody.

§ 10.

1. Granice gromad, wchodzących w skład obszaru, należy regulować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i zasadami planowania przestrzennego.

2. Nowoprojektowane osiedla przysiółkowe powinny w zasadzie obejmować nie mniej niż 10, a nie więcej niż 30 gospodarstw. W warunkach sprzyjających należy dążyć do górnej granicy ilości gospodarstw w przysiółku.

§ 11.

1. Granice osiedla w zrozumieniu § 9 ust. 1 powinny obejmować grunty nadające się pod względem glebowym, konfiguracji terenu i użytków na tworzenie gospodarstw o różnorodnej produkcji rolnej.

2. Ustalenie granic poszczególnych osiedli należy w pierwszym rzędzie uzależnić od istniejących inwestycji budowlanych.

3. Granicami osiedla powinny być w miarę możności granice naturalne (strumyki, potoki, wąwozy, drogi i rowy itp.), a sam obszar gruntów ornych i pastwisk, przynależnych do danego osiedla, w zasadzie nie powinien być przedzielony przeszkodami takimi, jak tory kolejowe, drogi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu, wały, główne rowy melioracyjne itp.

4. Przy projektowaniu osiedla należy wykorzystać istniejący materiał klasyfikacyjny gruntów.

§ 12.

1. Do gruntów przeznaczonych na gospodarkę rolną należy zaliczyć grunty pod sadami, ogrodami, grunty orne, łąki i pastwiska oraz grunty pod winnicami, chmielnikami wodami dla gospodarki rybnej itp.

2. Do gruntów przeznaczonych na gospodarkę leśną należy zaliczyć grunty pod lasami oraz nieużytki i użytki rolne zaprojektowane do zalesienia.

§ 13.

1. Forma osiedla powinna być dostosowana głównie do warunków terenowych, sposobu zaopatrzenia osiedli w wodę, wymagań społecznych, warunków gospodarczych i stanu istniejących inwestycji budowlanych.

2. W zasadzie należy dążyć do tworzenia osiedli o zwartym skupieniu działek siedliskowych. Jeśli warunki terenowe zezwalają, to przy projektowaniu osiedla o zwartym skupieniu działek siedliskowych wskazanym jest, aby takie działki były składowymi działek użytkowych (ogrodniczych, pastwiskowych lub ornych).

3. Jeżeli warunki terenowe na zwartość osiedla nie zezwalają, to należy w ośrodku osiedla zaprojektować działki budowlane nierolnicze, a nawet i część działek siedliskowych (zwłaszcza gospodarstw niepełnorolnych); resztę zaś działek siedliskowych zaprojektować na działkach użytkowych, skupiając je po 2, 3, 4 w narożach tych działek przy drogach. W terenach podgórskich i górskich oraz na obszarach zmeliorowanych za pomocą gęstej sieci rowów otwartych lub przy konieczności wykorzystania istniejących inwestycji budowlanych są dopuszczalne pojedyńcze zagrody.

4. Od najdalej położonej zagrody, w przypadkach przewidzianych ust. 3, dojazd do ośrodka osiedla nie powinien być w zasadzie dłuższy niż 2 km drogą gruntową a 3 km drogą bitą.

§ 14.

1. Przy wyborze miejsc pod zabudowę należy ocenić wszechstronnie ich przydatność pod

względem: zdrowotnym, łatwego zaopatrzenia w wodę, dogodnych połączeń z drogami komunikacyjnymi, z ośrodkami kulturalno-społecznymi i gospodarczo-społecznymi, z których dane osiedle winno korzystać, oraz pod względem rozkładu użytków rolnych. Należy unikać terenów podmokłych, zabagnionych, usuwisk itp., a wybierać przede wszystkim tereny przepuszczalne, równe o łagodnych spadkach, o zapewnionym łatwym i niekosztownym odprowadzeniu wód opadowych, ścieków itp. Nie należy obudowywać brzegu rzek, jezior itp., a tylko tereny budowlane sytuować w ich pobliżu.

2. Przy badaniach miejsc pod zabudowę należy posiłkować się mapą topograficzną względnie fotoszkicami celem uwzględnienia rzeźby terenu oraz wynikami ekspertyzy hydrograficznej. Należy dążyć, aby przynajmniej ulice główne miały łagodne spadki.

3. Tereny budowlane w nowozakładanych osiedlach winny być w zasadzie oddalone co najmniej 200 m od toru kolejowego, dróg państwowych, wojewódzkich i innych o dużym natężeniu ruchu.

4. Przy regulacji osiedli istniejących również należy rozważyć, czy nie da się usytuować zabudowy w sposób przewidziany w ust. 3.

5. Spośród kilku miejsc przydatnych do zabudowy należy wybrać to, w którym działki siedliskowe (§ 2 pkt 14) będą mogły być tak zaprojektowane, żeby w ich przedłużeniu przy poszczególnych zagrodach znajdowało się co najmniej 1,5 ha gruntów dla gospodarki rolnej, nadających się zwłaszcza pod sady, ogrody i pastwisko.

6. O ile w istniejącym osiedlu w przedłużeniu działki siedliskowej nie można usytuować działki użytkowej tego samego gospodarstwa gdyż szerokość działki siedliskowej jest mniejsza niż 30 m lub stanowi współwłasność kilku posiadaczy, albo poza nią znajdują się użytki nieprzydatne do założenia sadu, ogrodu i pastwiska, należy dla posiadaczy takich działek siedliskowych zaprojektować w pobliżu wsi na odpowiednich terenach działki o powierzchni co najmniej 1,5 ha i szerokości od 40 do 60 m tzw. ogrodowe. Działki te winny na ogół posiadać tereny przydatne do zabudowy.

§ 15.

1. O ile przewidywany jest przyszły rozwój osiedla lub jego przebudowa, należy określić tereny budowlane pod drugi etap zabudowy osiedla.

2. Na drugi etap zabudowy należy w pierwszym rzędzie przeznaczyć działki ogrodowe (§ 14 ust. 6) oraz części działek siedliskowych, nie przewidziane do zabudowy w pierwszym etapie.

§ 16.

1. W każdym osiedlu należy przewidzieć ośrodek, w którym winny być umieszczone urządzenia społeczne wymagające centralnego położenia, oraz skoncentrowane budownictwo nierolnicze. Inne urządzenia społeczne powinny być z ośrodkiem racjonalnie związane.

2. Ośrodek winien być wytworzony wokół placu wiejskiego i zabudowany domami, powiązanymi z otaczającym krajobrazem szerokimi i otwartymi perspektywami, przy czym należy dążyć do niezabudowania jednego z boków placu ze względu na jego związanie z otaczającym krajobrazem, w szczególności w osiedlach nowozakładanych.

3. Należy dążyć, aby w przysiółkach były projektowane gospodarstwa pełnorolne.

§ 17.

1. Długość bloku budowlanego nie powinna przekraczać 500 m. Dojazdy z osiedla do dróg komunikacyjnych powinny być urządzane co najmniej w 500 metrowych odstępach.

2. Bloki budowlane winny być tak projektowane, aby możliwy był ich podział na działki w kierunku prostopadłym do drogi. Gdy granice działek siedliskowych będą przedłużeniem miedz działek użytkowych, to mogą tworzyć z kierunkiem drogi kąt w granicach od 60° do 90°.

3. Działki budowlane nierolnicze o powierzchni mniejszej od 1250 m² winny być projektowane w specjalnych na ten cel wyznaczonych blokach budowlanych, otoczonych możliwie ze wszystkich stron ulicami.

4. W każdym bloku budowlanym należy ustalić minimalne szerokości działek siedliskowych oraz minimalne powierzchnie działek budowlanych nierolniczych.

5. W osiedlach regulowanych należy ustalić, które budynki winny w przyszłości ulec rozbiórce jako usytuowane niezgodnie z przebiegiem linii regulacyjnych. Podać należy także te budynki, które swoją wartością użytkową wpłynęły na odstąpienie od prawidłowego zaprojektowania linii regulacyjnych lub formy osiedla.

§ 18.

1. Działki siedliskowe powinny mieć w zasadzie szerokość od 30 do 60 m., przy czym w przysiółkach szerokości tych działek winny być zbliżone do górnej granicy. Przy regulacji istniejących działek siedliskowych, zwłaszcza na terenach, na których wznoszenie budynków nieogniotrwałych jest zabronione, szczególnie w osiedlach o charakterze miasteczek, osiedli przemysłowych, robotniczych itp. szerokości te mogą być zmniejszone do 50%.

Przy podziale budynków ogniotrwałych w związku z akcją osadniczą na Ziemiach Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska można stosować normy niższe od wyżej podanych, należy jednak w tych przypadkach dla gospodarstw, którym przydzielono zbyt wąskie lub małe siedliska przewidzieć rozbudowę tych gospodarstw w drugim etapie.

2. Przy zakładaniu nowych osiedli na obszarach, na których pokrywanie dachów materiałem palnym jest dozwolone, szerokość działek powinna być taka, by przy ich zabudowaniu można było zachować 15-metrowe odległości wznoszonych budynków do obu bocznych granic. Jeżeli ze względu na lokalne warunki nadanie działkom takiej szerokości jest niemożliwe, władze powołane do przebudowy ustroju rolnego powinny na podstawie art. 277 ust. 4 prawa budowlanego ustalić dla danego osiedla lub określonej jego części mniejsze od 15 m odległości budynków o pokryciu z materiału palnego od granic działki, nie mniejszej jednak niż 6 m.

3. W osiedlach istniejących, w których wznoszenie budynków nieogniotrwałych nie jest zabronione, szerokości działek powinny być takie, by można było zachować 6-metrowe odległości od budynków do obu bocznych granic.

4. Tworzenie wąskich działek nienadających się do zabudowania budynkami wolnostojącymi, których zabudowanie jest możliwe tylko budynkami bliźniaczymi lub stawianymi w sposób zwarty, jest dopuszczalne tylko w wypadkach usprawiedliwionych warunkami miejscowymi.

5. Działki budowlane, przeznaczone dla ludności niezatrudnionej w rolnictwie, powinny posiadać powierzchnię co najmniej 0,25 ha a szerokość od 20 do 60 m., z zachowaniem wymagań ust. 4; w razie gdy wyjątkowo dopuszcza się zabudowanie zwarte w osiedlu, w którym wznoszenie budynków nieogniotrwałych jest zabronione szerokość działek może być zmniejszona do 10 m. Tworzenie działek o powierzchni mniejszej niż 0,25 ha jest dopuszczalne w osiedlach o charakterze miasteczek, w osiedlach przemysłowych, robotniczych itp.

§ 19.

1. Przednia linia zabudowy w zasadzie powinna być odległa: 20 m od osi drogi powiatowej oraz 15 m od osi dróg gminnych, polnych i ulic wiejskich, a co najmniej 5 m od linii regulacyjnej. W istniejących osiedlach, położonych przy drogach państwowych i wojewódzkich, przednia linia zabudowy powinna być odległa co najmniej 30 m od osi tych dróg. Przestrzeń między przednią linią zabudowy a linią regulacyjną przeznacza się na przed-ogródki.

2. W działkach siedliskowych odległość między przednią a tylną linią zabudowy powinna wynosić co najmniej 40 m.

3. W przypadku projektowania bocznych linii zabudowy należy przestrzegać, aby teren budowlany miał szerokość zgodną z przepisami § 18.

4. Jeśli przy regulacji działek budowlanych istniejące inwestycje budowlane lub teren nie zezwalają na wprowadzenie przedniej linii zabudowy w pewnej odległości od linii regulacyjnej, wówczas linię regulacyjną należy traktować jako przednią linię zabudowy. Jeśli długość działek siedliskowych ze względu na miejscowe warunki nie może wynosić 40 m między liniami zabudowy, wówczas tylnej linii zabudowy nie należy ustalać.

§ 20.

1. W każdym osiedlu należy zaprojektować odpowiednie do jego stopnia (§ 9 ust. 1) tereny pod urządzenia użyteczności publicznej (§ 2 pkt 10) oraz działki gospodarcze miejscowej użyteczności ogólnej (§ 2 pkt 12), ustalone na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów, a w braku ich — przy uwzględnieniu miejscowych potrzeb. Tereny te powinny być odpowiedniej wielkości i uwzględniać tylko cele, które mają widoki zrealizowania w okresie najbliższych lat 30-tu po sporządzeniu planu.

Jako normy orientacyjne podaje się:

1) we wsiach gromadzkich:

a) dla szkół powszechnych: pod budynki, dla celów nauczania przyrody, ogródki działkowe i na boiska od 1,5 do 2,0 ha,

b) dla domów ludowych (społecznych) i na boiska sportowe oraz parki łącznie od 1,5 do 2,0 ha,

c) dla celów spółdzielczości do 0,5 ha,

d) dla remizy strażackiej do 0,25 ha,

e) dla remizy wspólnych narzędzi do 0,25 ha,

f) dla przedszkola do 0,5 ha,

g) na kopalnie gliny, piasku, grzebowisko zwierzęce itp. po ok. 0,10 ha na każde 50 gospodarstw;

2) w przysiółkach:

a) na przedszkole, boisko sportowe i cele spółdzielcze ok. 1,0 ha,

b) na kopalnie gliny, piasku, grzebowisko zwierzęce itp. po ok. 0,10 ha;

3) we wsiach gminnych i osiedlach o charakterze zabudowy miejskiej:

a) normy dla wsi gromadzkich wymienione w pp. „c", „d" i „e" mogą być zwiększone w zależności od liczby ludności gminy lub osiedla i ilości budynków, jednak nie wyżej niż o 100%,

b) normy dla wsi gromadzkich wymienione w pp. „a", „b"; „f" i „g" stosuje się bez zmian.

2. Działki gospodarcze miejscowej użyteczności ogólnej, wskazane w § 2 pkt 12, należy projektować z dala od zagród na terenach o możliwie dogodnym dojeździe.

3. Działki szkolne należy projektować z dala od wielkiego ruchu komunikacyjnego ogólnego lub lokalnego, a przednia linia zabudowy działki nowoprojektowanej powinna być co najmniej 30 m odległa od linii regulacyjnej ulicy (placu).

§ 21.

1. Przeznaczając tereny budowlane pod zakłady przemysłowe, uciążliwe dla mieszkańców osiedla, należy uwzględnić kierunek wiatrów

dominujących tak, aby one nie wiały z tych terenów w kierunku zabudowań.

2. Cmentarze należy projektować z dala od zabudowań w kierunku przeciwnym panującym wiatrom i na terenach niepodmokłych. Niedopuszczalne jest takie umieszczenie cmentarza, żeby wody gruntowe miały spływ w kierunku terenów budowlanych, o ile cmentarz jest w ich pobliżu.

§ 22.

1. Sieć komunikacji ogólnej (drogi państwowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne) należy projektować zgodnie z zarządzeniami o ustaleniu szerokości pasów drogowych przy przebudowie ustroju rolnego.

2. Co do innych dróg (polnych), to o ile mają być one obudowane (§ 15 ust. 3), szerokość ich jezdni (bez rowów), jeżeli przepisy odrębne nie wymagają większych szerokości, winna wynosić 6 — 9 m., zależnie od ilości działek projektowanych do zabudowy przy takich drogach.

Szerokość rowów przy tych drogach wymagających osuszenia, o ile rowy te nie są melioracyjne, winna wynosić po 1,5 m.

3. Drogi w terenach górskich, podgórskich i falistych winny być zaopatrzone od strony zbocza w rów osuszający, mający na celu odprowadzenie nadmiaru wody powierzchniowej z pól wyżej położonych.

4. Do studzien publicznych nie położonych przy ulicy do wodopojów należy projektować wygony o szerokości 10 — 15 m, licząc w tym obustronne rowy

§ 23.

1. Sieć ulic należy tak projektować, aby otrzymać racjonalne bloki w terenach budowlanych.

2. Należy dążyć do obustronnej zabudowy ulic osiedla.

3. W osiedlach wiejskich szerokość jezdni ulic głównych, o ile przepisy szczególne nie wymagają większych szerokości, powinna wynosić w zależności od wielkości osiedla:

1) przy obudowie obustronnej 9 — 14 m.,
2) przy obudowie jednostronnej 6 — 10 m.

4. Ulice boczne zależnie od wielkości osiedla winny mieć szerokość jezdni:

1) przy obudowie obustronej 6 — 10 m,
2) przy obudowie jednostronnej 5 — 7 m.

5. Szerokość ulicy należy powiększyć, licząc po 1,5 m na chodnik od każdej strony obudowanej oraz po 1,5 m na każdy rów, gdy ulica nie będzie urządzona według typu ulic miejskich.

6. W osiedlach większych wzdłuż ulic mogą być projektowane specjalne pasy zieleni lub alei spacerowych. W tym przypadku podane wyżej szerokości ulic należy odpowiednio powiększyć o szerokość projektowanych urządzeń.

7. Jeśli projektowane ulice o wymaganych wyżej szerokościach naruszałyby większą ilość budynków (zwłaszcza murowanych), to należałoby projektować ulice typu miejskiego (bez rowów lecz z krawężnikami).

§ 24.

Podstawowa sieć wodno-melioracyjna winna przewidywać między innymi odprowadzenie wód opadowych z terenów przeznaczonych do zabudowy. Powierzchnie, wymagające szczegółowych melioracji, mogą być określane w przybliżeniu. Należy podać rodzaj niezbędnych melioracji.

§ 25.

1. Dla zaopatrzenia wsi w wodę na wodopoje i zbiorniki wód dla obrony przeciwpożarowej należy przeznaczać przede wszystkim naturalne zbiorniki wód (sadzawki, jeziorka, źródła itp.), wody bieżące itp.

2. Przy zaopatrzeniu osiedla w wodę do picia za pomocą:

1) urządzenia wodociągu — należy określić miejsce pod pobranie wody oraz ustalić zasięg gospodarstw, które winny z tej inwestycji korzystać,

2) urządzenia studzien publicznych — należy ustalić ilość i przybliżone głębokości.

3. W przypadku budowy studzien publicznych — miejsca pod studnie winny być przewidziane jako działki użyteczności publicznej. Dokoła studni należy zaprojektować odpowiedni plac oraz zapewnić dogodny dostęp z ulicy Wskazane jest projektowanie studni w pobliżu obiektów użyteczności publicznych, zwłaszcza remizy strażackiej.

§ 26.

1. W terenach górskich, podgórskich i falistych (zwłaszcza na glebach lessowych), celem zapobieżenia szkodliwym działaniom erozji wodnej, podstawowe urządzenia, zwłaszcza drogi, należy tak projektować, ażeby umożliwić usytuowanie miedz poszczególnych działek linią łamaną w kierunku zbliżonym do kierunku warstwic bądź wytyczenie miedz skośnie do kierunku największego spadku.

2. Przy pochyłościach terenu większych niż 10° kierunek miedz winien być tym bardziej zbliżony do kierunku warstwic lub miedze winny biec linią łamaną skośnie do największego spadku na poszczególnych odcinkach.

3. Przy pochyłościach terenu większych niż 15° należy rozpatrzyć potrzebę zmiany użytków, by większe powierzchnie mogły być przeznaczone pod trwałe użytki zielone.

4. W przypadkach, gdy ze względu na warunki miejscowe nie można by usytuować miedz w ten sposób, ażeby posiadały spadek mniejszy niż 5°, wskazane jest projektowanie wzdłuż warstwic pasów gruntów pod zadrzewienie i zakrzewienie. Wzajemne odległości między tymi pasami oraz ich szerokość zależne są od pochyłości terenu i zwięzłości gleby.

5. W przypadkach istniejącej dotychczas tarasowej (ławowej) uprawy pól należy dążyć do jej zachowania.

§ 27.

1. Granice terenów, na których znajdują się zabytki historyczne, architektoniczne i inne, należy ustalać w porozumieniu z władzą konserwatorską.

2. Granice terenów, na których znajdują się osobliwości przyrody, należy ustalać w porozumieniu z właściwą władzą ochrony przyrody.

§ 28.

1. Program realizacyjny, w razie porzeby jego sporządzenia, winien ustalać terminy rozpoczęcia realizacji:

1) budownictwa społecznego,

2) budownictwa prywatnego,

3) urządzania dróg komunikacyjnych (kołowych, wodnych i lotnictwa),

4) urządzeń wodno-melioracyjnych,

5) zaopatrzenia osiedli w wodę,

6) zmiany rodzaju użytkowania terenów,

7) eksploatacji terenów dla celów górniczych, przemysłowych i na cele miejscowej użyteczności ogólnej,

8) urządzenia terenów publicznych, jak parki, ogrody, zieleńce, boiska sportowe itp.

2. Termin rozpoczęcia realizacji ustala się na podstawie wskazań władz i organów publicznych, podanych przy zgłaszaniu wniosków (§ 10 rozp.).

3. Program realizacyjny sporządza się dla poszczególnych zagadnień, wymienionych w ust. 1, i tylko w przypadku, gdy:

1) na wydzielenie terenów pod urządzenia publiczne i społeczne nie ma zapasu gruntów państwowych i samorządowych oraz uczestnicy przebudowy ustroju rolnego nie zadeklarują takich gruntów z własnego posiadania, a wobec tego zajdzie potrzeba wywłaszczenia tych gruntów w myśl art. 37 bądź

2) urządzenia poszczególne mają być wykonane przez wszystkich uczestników przebudowy ustroju rolnego lub poszczególne grupy tych uczestników, bądź też

3) ze względu na specjalny charakter przeznaczenia terenów musi być zmieniony sposób jego użytkowania.

III. Techniczne opracowanie programu zagospodarowania i planu.

§ 29.

1. Na mapach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1), dołączonych do wniosku starostwa o wytyczne, należy uwidocznić kolorem pomarańczowym linią ciągłą (gruba) granice obszaru przebudowy ustroju rolnego, a tymże kolorem linią przerywaną (cienką) w razie potrzeby granice zespołu gromad, których problemy winny być uwzględnione przy opracowaniu programu zagospodarowania (§ 3 ust. 2).

2. Urząd wojewódzki, przesyłając wytyczne do starostwa i miejscowego urzędu planowania przestrzennego, te z nich, które dadzą się przedstawić graficznie lub symbolami (znakami umównymi), uwidoczni na mapach, o których mowa w ustępie pierwszym, dołączając doń odpowiednie legendy.

§ 30.

1. Części składowe programu zagospodarowania (§ 8) stanowią jeden operat.

2. Na szkicu, o którym mowa w § 8 ust. 2, należy uwidocznić symbolami (znakami umówionymi):

1) tuszem czarnym — istniejący stan, jak granice obszaru, opisy sąsiednich wsi, granice gromad wewnątrz obszaru, tereny według ich użytkowania, drogi i rowy oraz inne urządzenia (inwestycje) wchodzące w zakres planu, a z budowli szczególnie te, które mają wpływ na zniekształcenie planu pod względem zasadniczych wymogów racjonalnego jego sporządzenia;

2) tuszem czerwonym—projektowane zmiany w istniejącym układzie oraz elementy programu nowoprojektowane.

3. Gdy szkic jest sporządzony na odbitce (odrysie) pierworysu przebudowy ustroju rolnego, należy uwidocznić na nim lub dołączyć do niego szkic orientacyjny z mapy topograficznej z wykreśleniem warstwic terenowych tuszem sepią, zwłaszcza na obszarze projektowanym do zabudowy, oraz oznaczeniem granic obszaru przebudowy ustroju rolnego z podziałem na gromady i przysiółki; przy czym granice obszaru przebudowy ustroju rolnego należy pomalować jak w § 29, a granice gromad i przysiółków wg stanu nowoprojektowanego linią ciągłą kolorem czerwonym.

4. Jako symboli można używać:

1) znaków konwencjonalnych podanych na mapie;

2) znaków umownych przewidzianych w instrukcjach technicznych obowiązujących przy przebudowie ustroju rolnego;

3) znaków umownych stosowanych przez regionalne dyrekcje planowania przestrzennego;

4) różnych kolorów;

5) cyfr lub liter początkowych nazwy zagadnienia.

Symbole te mogą być stosowane dowolnie, należy tylko w legendzie podać ich znaczenie.

5. O ile szkic do programu zagospodarowania ma być uznany za opracowanie graficzne planu (§ 6 ust. 2), istniejący stan oraz projektowany należy oznaczać symbolami, ustalonymi w instrukcji niniejszej dla opracowania graficznego planu.

W tym przypadku należy w operacie odnotować, że szkicu nie dołączono, gdyż został on uznany za opracowanie graficzne planu.

6. Do operatu programu zagospodarowania należy dołączyć:

1) dowód podania do powszechnej wiadomości obwieszczenia o zamierzonym przystąpieniu do sporządzenia planu, dowód przesłania lub doręczenia zawiadomienia miejscowemu urzędowi planowania przestrzennego o powyższym zamiarze;

2) odpis zawiadomienia wystosowanego przez miejscowy urząd planowania przestrzennego do interesowanych władz i organów publicznych ich wnioski i opinie miejscowego urzędu planowania przestrzennego o tych wnioskach oraz własny wniosek wymienionego urzędu;

3) opinie organu powołanego na podstawie przepisów o przebudowie ustroju rolnego do reprezentowania interesowanych oraz powiatowej komisji ziemskiej (§ 12 ust. 2 rozp.);

4) dowód podania do powszechnej wiadomości obwieszczenia o terminie i miejscu zapoznania się z programem zagospodarowania;

5) wnioski interesowanych odnośnie szczegółów planu;

6) inne akta, mające związek z opracowaniem programu zagospodarowania i planu, a nie wchodzące do operatu planu.

7. Operat należy zszyć, ponumerować w nim strony, uwidocznić skorowidz akt, a na stronie tytułowej umieścić napis: „Program zagospodarowania terenowego do miejscowego planu zagospodarowania terenowego obszaru, objętego przebudową ustroju rolnego w gm .... pow. .... woj. ....

§ 31.

1. Części składowe planu, wyszczególnione w § 6 ust. 1 pkt 2 3 i 4, stanowią jeden operat jako załącznik do opracowania graficznego planu (§ 6 ust. 1 pkt 1).

2. Do operatu tego należy dołączyć:

1) dowód podania do powszechnej wiadomości obwieszczenia o sporządzeniu planu;

2) orzeczenie o zatwierdzeniu planu wraz z dowodami ogłoszenia go zainteresowanym oraz doręczenia władzom i organom publicznym;

3) protokół z wytyczenia elementów terenowych planu wraz z załącznikami.

3. W opisie technicznym poza omówieniem zagadnień, w myśl § 6 ust. 1 pkt 2, należy podać powierzchnię ogólną gromad i przysiółków projektowane nazwy tworzonych osiedli (§ 37) oraz rejestr gruntów użyteczności publicznej z podaniem numerów działek, ich przeznaczenia i powierzchni.

4. Przy numerowaniu działek należy zachować kolejność numeracji cyframi arabskimi: rzeki, potoki, ścieki, rowy melioracyjne, drogi (w kolejności: państwowe wojewódzkie powiatowe, gminne, ulice i inne drogi), działki użyteczności publiczne i gospodarcze ogólnej użyteczności.

Należy uwzględniać oddzielną numerację dla odcinków dróg przedzielonych wodą, potokami, ściekami, rowami melioracyjnymi.

5. Operat należy zszyć, ponumerować w nim strony oraz uwidocznić skorowidz akt.

§ 32.

1. Opracowanie graficzne planu oraz jego odrysy (§ 35) należy odpowiednio znakować i nowoprojektowany stan kolorować.

2. Znakowanie:

1) istniejący stan w terenie kolorem czarnym, liniami ciągłymi;

2) użytki istniejące kolorem czarnym, znakami wg instrukcji technicznych obowiązujących przy przebudowie ustroju rolnego, przy czym jako grunty orne należy wykazać również ogrody i sady;

3) uregulowane granice obszaru, granice osiedli w zrozumieniu § 9 ust. 1, projektowane granice działek, linie regulacyjne, projektowane drogi i rowy — cynobrem linią ciągłą;

4) linie zabudowania — cynobrem, przy czym linią przerywaną (kreski dłuższe) — linie jakich nie mogą przekroczyć wznoszone budynki, a linią przerywaną z kropkami między kreskami — linie, w jakich budynki należy wznosić;

5) pozostawione nazwy — kolorem czarnym;

6) projektowane nazwy — kolorem cynobrem;

7) projektowane zmiany w użytkach — cynobrem linią ciągłą;

8) boiska sportowe — tuszem czarnym liniami pionowymi i poziomymi (drobną kratką);

9) budynki — zarysy kolorem czarnym, wypełnione wewnątrz: murowane — karminem, drewniane — gumigutą;

10) budynki do rozbiórki kasowane drogi, rowy, granice itp. oznacza się przez ich przekreślenie dwoma kreskami cynobrem.

3. Kolorowanie:

1) zabudowę zwartą, luźną i grupową—karminem o stopniowo słabnącym natężeniu; przy czym tereny, na których jest zastrzeżona zabudowa wyłącznie ogniotrwała należy oprowadzić od wewnątrz szerszą obwódką — karminem;

2) użytki w gospodarce rolnej obwódką od wewnątrz: rola — gumigutą, określając przydatność gleby (b. dobra, typowa dla danego obszaru, nadająca się na dodatki), natężeniem koloru, łąki — zielenią soczystą, pastwiska — zielenią szmaragdową;

3) gospodarkę leśną — obwódką od wewnątrz sienną paloną;

4) tereny górnicze i przemysłowe — obwódką od wewnątrz fioletem;

5) zieleń publiczną i przedogródki — zielenią soczystą z krzakami;

6) tereny wyznaczone pod zabytki, osobliwości przyrody — cynobrem o słabym natężeniu;

7) ulice, place i drogi — sepią;

8) cmentarze — ugierem jasnym;

9) koleje — czernią obojętną;

10) wody, rowy — błękitem pruskim;

11) studnie — dwoma centrycznymi kółeczkami, pierścień zewnętrzny pomalowany karminem, a wewnętrzny błękitem.

Grunty użyteczności publicznej należy oprowadzić od wewnątrz obwódką zielenią szmaragdową, a gospodarcze miejscowej użyteczności ogólnej — sepią.

5. Grunty wymagające melioracji należy oprowadzić obwódką błękitem, a w środku takiego kompleksu wypisać błękitem w kółku literę „M". względnie obszar lekko zakreskować liniami błękitnymi.

6. Tereny przeznaczone na cele wojskowe i lotniska nie będą kolorowane ani opisywane.

7. Inne oznaczenia wg znaków konwencjonalnych uwidocznionych w wykazie znaków (legendzie).

8. Dopuszczalne są dodatkowe dane, opisy i wyjaśnienia.

§ 33.

1. Na opracowaniu graficznym planu należy umieścić:

1) napis tytułowy „Miejscowy plan zagospodarowania terenowego obszaru(ów) objętego(ych) przebudową ustroju rolnego we wsi .... położonej(ych) w gm. .... powiatu .... woj. ....";

2) napis wyszczególniający nazwisko opracowującego plan i datę wykonania, zaopatrzony podpisem wykonawcy;

3) szkic orientacyjny z mapy topograficznej z podaniem skali i granic obszaru, gromad i przysiółków, określając ich wagę intensywnością koloru pomarańczowego;

4) wykaz znaków (legendę);

5) kierunek południka;

6) skalę;

7) opis gruntów przyległych;

8) numery bloków budowlanych cyframi rzymskimi.

2. Na operacie, o którym mowa w § 31 ust. 1, stanowiącym załącznik do opracowania graficznego planu, na jego stronie tytułowej należy umieścić napisy jak w ust. 1 pkt 1 i 2 z dodaniem podtytułu: „opis techniczny".

§ 34.

Na częściach składowych planu (opracowaniu graficznym planu i załączniku do niego) należy umieścić napis: „Plan został sporządzony w trybie rozporządzenia Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy z dnia 16 lipca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 284) w sprawie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego, i został ostatecznie zawierdzony orzeczeniem .... z dnia ....

Mają do niego zastosowanie art. art. od 37 do 41 włącznie dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109).

Wojewoda".

§ 35.

1. Wymagane w § 18 rozp. odrysy i odpisy dla władz stanowią:

1) odbitka z opracowania graficznego,

2) odpis opisu technicznego.

2. Władzom budowlanym można przedkładać odrysy tylko z części obszaru objętego planem, a mianowicie uznanego za tereny budowlane, oraz wyciąg z opisu technicznego i w razie potrzeby programu realizacyjnego, dotyczący tego obszaru. W przypadku tym należy pod tytułem umieścić napis: $\frac{\text{Odrys}}{\text{„Wyciąg}}$ dla władz budowlanych".

§ 36.

1. O ile opracowanie graficzne planu zostało sporządzone na kilku kartach w odmiennych skalach, gdyż takie karty były użyte do sporządzenia projektu przebudowy ustroju rolnego, to przed wysłaniem odrysów i odpisów planu do władz, o których mowa w § 18 rozp., jest wskazane sporządzenie opracowania graficznego planu w jednolitej skali 1:5000.

2. Można odbitki opracowania graficznego planu sporządzać dla poszczególnych gromad lub przysiółków, chociażby planem był objęty większy obszar. Należy tylko na każdym takim planie uwidocznić szkic orientacyjny (§ 33 ust. 1, pkt 3), na którym kolorem czerwonym należy pomalować obszar tej gromady lub przysiółka.

IV. Przepisy końcowe.

§ 37.

Nowozakładane osiedle powinno otrzymać odpowiednią nazwę.

Jeśli chodzi o nowozakładane osiedla przysiółkowe, to najwłaściwiej jest przyswajać im nazwy dwuwyrazowe przez dołączenie do nazwy wsi macierzystej miana odróżniającego dany przysiółek, urobionego z nazwy pola, niwy, uroczyska itp., na którym projektuje się tereny budowlane dla powstającego osiedla (np. Wrocimowice Zagórne, Wrocimowice Borowe).

Dla osiedli nowozakładanych mogą być tworzone nowe nazwy, omówione z czynnikami miejscowymi, uformowane prawidłowo i zgodnie z duchem języka polskiego, o brzmieniu

dźwięcznym i zapewniającym ich przyjęcie przez ludność.

Należy unikać nazw często powtarzających się w danym regionie lub w kraju (np. Wola, Wólka).

§ 38.

Operat programu zagospodarowania (§ 30 ust. 1) po zatwierdzeniu planu należy włączyć do operatu przebudowy ustroju rolnego.

§ 39.

Dane pomiarowe i inne o charakterze pomocniczym przy opracowaniu planu należy załączyć do operatu technicznego przebudowy ustroju rolnego.

§ 40.

Plany, których opracowanie techniczne zostało rozpoczęte przed wejściem w życie instrukcji niniejszej, mogą być wykończone zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami i normami.

Minister Odbudowy:

w z. **Inż. St. Pietrusiewicz**
Podsekretarz Stanu

Minister Roln. i Reform Rolnych

w z. **Dr St. Kowalewski**
Podsekretarz Stanu

59

OKÓLNIK Nr 14

z dnia 20 maja 1948 r.

w sprawie oszczędnego stosowania stali w budownictwie.

(L. d. III/6940/D/3/48).

Z uwagi na trudności, na jakie natrafia zaopatrzenie budownictwa w dostateczne ilości wyrobów hutniczych, podkreślam ponownie konieczność najbardziej oszczędnego stosowania stali w budownictwie.

W uzupełnieniu wydanych dotychczas w tej sprawie zarządzeń objętych okólnikami Nr 45 z dnia 23.XI 1947 r. oraz Nr 7 z dnia 25.II 1948 roku polecam sprawdzać rozwiązania konstrukcyjne i obliczenia statyczne będących w opracowaniu projektów budowli, przy założeniu pełnego wyzyskania stosowanych przekrojów stali z najoszczędniejszego ujęcia konstrukcyjnego.

Przy projektowaniu należy przestrzegać następujących wytycznych:

1. Zabrania się stosowania konstrukcyj stalowych szkieletowych bez zezwolenia Ministerstwa Odbudowy;

2. Zabrania się stosowania w stropach nowych budowli oraz w podciągach i nadprożach stalowych belek bez zezwolenia Ministerstwa Odbudowy;

3. Stosowanie belek stalowych w stropach dopuszcza się tylko w budynkach remontowanych przy czym:

a) w belkach stropowych do rozpiętości 6 m można nie sprawdzać strzałki ugięcia — przyjmując naprężenie 1200 kg/cm^2,

b) w belkach stropowych sprawdzanych na strzałkę ugięcia można przyjąć naprężenie dopuszczalne 1400 kg/cm^2,

c) dla belek dźwigających płyty ceglane (Kleina) lub betonowe w przypadkach, gdy:

1o płyty związane są siłami przyczepności z materiałem belek,

2o belki w czasie wykonywania płyt są w środku rozpiętości należycie podparte,

strzałki ugięcia można przyjmować według PN/B-190 § 8 p. 4c (jak dla belek obetonowanych).

4. W wypadku konieczności zastosowania podciągów i belek stalowych zaleca się wykonywanie ich jako belki ciągłe obetonowane:

a) ustalanie wymiarów tych belek winno nastąpić na podstawie § 8 p. 10 PN/B-190, tj. z uwzględnieniem plastycznego wyrównania momentów

b) przy większych rozpiętościach zaleca się stosowanie dźwigarów o zmiennym przekroju lub kratowych.

5. Zamiast połączeń nitowanych należy z reguły (tj. z wyłączeniem uzasadnionych wyjątków) stosować połączenia spawane (wg PN/B-193).

6. Zaleca się stosowanie wszędzie, gdzie na to warunki ustrojowe pozwalają, łuków lub sklepień (murowanych lub betonowych), np. stropy nad podziemiami.

7. W konstrukcjach żelbetowych należy:

a) stosować belki ciągłe o możliwie dużych wysokościach,

b) w słupach wykorzystywać stal zbrojeniową przez używanie betonów o dużej wytrzymałości,

c) wykluczyć stosowanie podwójnego zbrojenia belek w przęsłach, o ile wyjątkowo ważne względy architektoniczne, wymagające małych wysokości belek, nie stoją temu na przeszkodzie,

d) jako wkładki rozciągane stosować stale przednie (Griffel lub grzebieniową), w które w najbliższym czasie będzie zaopatrzony rynek materiałów budowlanych.

8. Stosować w szerokim zakresie betony przedprężne z chwilą uruchomienia ich produkcji.

9. Zaleca się stosowanie w budownictwie mieszkaniowym dla typowych rozpiętości stropów i dachów konstrukcji drewnianych w tych przypadkach, gdy na to zezwalają przepisy ogólne.

10. Należy w miarę możności załatwiać pozytywnie wnioski w sprawie zamiany dachów żelbetowych wymaganych przez przepisy OPL na konstrukcje drewniane.

Zarządzenie niniejsze należy uważać jako wytyczne na dłuższy okres czasu dla budownictwa.

Władze budowlane, zatwierdzające projekty i nadzorujące roboty budowlane, zgodnie z ustawą o normach i standartach (Dz. U. R. P. Nr 52/47, poz. 269) są odpowiedzialne za przestrzeganie zasad niniejszego okólnika.

Minister:
M. Kaczorowski

Otrzymują do wykonania:

Urzędy Wojewódzkie (Wydz. Odbudowy).
Dyrekcje Odbudowy.
N. K. O. W.
Z. O. R.
C. Z. P. P. B.
S. P. B.
Zarządy Miejskie m. st. W-wy i Łodzi.

Do wiadomości:

Wszystkie Ministerstwa,
C. U. P.
B. K. przy R. P.

60

PISMO OKÓLNE
z dnia 20 maja 1948 r.
w sprawie gospodarki stalą.
(L. dz. III/7162/D/4/48).

Nawiązując do okólnika Nr 14 z dnia 20 maja 1948 r. w sprawie oszczędnego stosowania stali w budownictwie Ministerstwo Odbudowy zarządza, by przy składaniu zapotrzebowań i rozdziale wyrobów hutniczych dokładnie analizować potrzeby inwestorów i w ramach globalnych przydziałów okresowych ustalać szczegółowe rozdzielniki, redukując nadmierne zapotrzebowania oraz wyłączając budowy, dla których b r a k pokrycia materiałowego.

W tym ostanim przypadku należy przeanalizować możliwość zmiany konstrukcji względnie wystąpić z wnioskiem przełożenia terminu wykonania inwestycji.

Wnioski wraz z wykazem obiektów nie mających pokrycia materiałowego należy przesyłać do Ministerstwa w okresie 2-tygodniowym po otrzymaniu rozdzielników materiałowych.

Dyrektor Departamentu:
Inż. K. Tyszka.

Otrzymują do wykonania.

1) Urzędy Wojew. — Wydz. Odbudowy,
2) Dyrekcje Odbudowy,
3) Z. O. R.,
4) C. Z. P. P. B.,
5) S. P. B,
6) Zarządy Miejskie w Warszawie i Łodzi.

Do wiadomości:

C. U. P.,
B. K. przy R. P.
Wszystkie Ministerstwa.

61

PISMO OKÓLNE
z dnia 31 maja 1948 r.
w sprawie zaokrąglania sum z końcówkami groszowymi.
(L. dz. D. VII. 5156/3/48).

Miniserstwo Odbudowy podaje do wiadomości i stosowania w podległych władzach, urzędach zakładach i przedsiębiorstwach okólnik Nr 166 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 kwietnia 1948 r. w sprawie zaokrąglania sum z końcówkami groszowymi do pełnych złotych przy księgowaniu i regulowaniu wszelkiego rodzaju zobowiązań i należności.

Dyrektor Departamentu:
Mgr Stanisław Włoszczowski

Załącznik do pisma okólnego
z dnia 31 maja 1948 r.

OKÓLNIK Nr 166
z dnia 14 kwietnia 1948 roku
w sprawie zaokrąglania sum z końcówkami groszowymi do pełnych złotych przy księgowaniu i regulowaniu wszelkiego rodzaju zobowiązań i należności.

Nawiązując do podanej niżej uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 5 marca b. r. Ministerstwo Skarbu poleca nie kwestionować jako dowodu w postępowaniu podatkowym ksiąg handlowych, uproszczonych i podatkowych, prowadzonych zgodnie z zasadami wymienionej uchwały.

§ 1.

Urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i ma-

jątki państwowe pozostające pod zarządem państwowym, a także inne osoby prawne i fizyczne mogą przy regulowaniu swoich należności i zobowiązań bez względu na tytuł ich powstania, zaokrąglać sumy z groszami do pełnych złotych według następujących zasad:

a) końcówki sum, opiewających na mniej aniżeli 50 groszy, względnie na równe 50 groszy, winny być odrzucane, czyli suma zostanie zaokrąglona w dół;

b) sumy z końcówkami przewyższającymi pięćdziesiąt groszy winny być zaokrąglone w górę, czyli powiększane do jednego pełnego złotego.

§ 2.

Prowadzący księgi handlowe, księgi uproszczone lub podatkowe mogą księgować dokumenty, opiewające na sumy z groszami, zaokrąglając je jak w § 1 niniejszej uchwały.

§ 3.

Przy sporządzaniu zamknięć rachunkowych za rok 1947 i 1947/48 salda poszczególnych kont zostaną zaokrąglone według zasad podanych w § 1 niniejszej uchwały, a powstałe z tych zaokrągleń różnice zostaną przeprowadzone przez rachunek wyników.

§ 4.

Rachunki i inne dokumenty, przeznaczone do księgowania winny być wystawiane na pełne sumy, tj. z końcówkami groszowymi. Zaokrąglanie sum rachunków odbywa się w momencie ich księgowania względnie wyrównywania.

§ 5.

Zaokrąglanie sum, o których mowa w § 1 niniejszej uchwały jest niedopuszczalne:

a) przy kalkulowaniu kosztu własnego towarów, robót, usług itp.;

b) przy ustalaniu cen jednostkowych (cenników).

§ 6.

Upoważnia się Ministra Skarbu do uznawania za prawidłowe ksiąg handlowych, ksiąg uproszczonych i podatkowych, prowadzonych zgodnie z zasadami niniejszej uchwały.

Minister Skarbu:
K. Dąbrowski

(Znak Min. Sk. B. F. F. 622/5/48).

KOMUNIKAT Nr 1.

Możliwość wykorzystania gruzu przy odbudowie kraju została uregulowana okólnikiem Ministerstwa Odbudowy Nr 8 z dnia 23 lutego 1948 r. o stosowaniu gruzu w budownictwie (Dz. Urzęd. M. O. Nr 3 poz. 24 z r. 1948).

Obecnie Instytut Badawczy Budownictwa (Komisja Gruzowa) podaje dalsze wytyczne zużycia gruzu w postaci zasypywania piwnic oraz wywożenia go na wysypiska, a mianowicie:

1. Zasypywanie piwnic.

Racjonalnym i celowym jest zasypywanie piwnic w następujących przypadkach:

1. na terenach przewidzianych na boiska,

2. na terenach pod zieleńce (przy pokryciu warstwą ziemi uprawnej ok. 50 cm),

3. na trasach projektowanych ulic, placów publicznych pod warunkami:

a) wykonywanie robót zasypywania nastąpi na rok przed przystąpieniem do układania jezdni;

b) zasypywanie odbywać się będzie gruzem o średnicy poniżej 8 cm, z ubijaniem warstwami 20 — 30 cm;

4. na niektórych terenach nie wymienionych powyżej lecz uzgodnionych uprzednio z miejscową Regionalną Dyrekcją Planowania Przestrzennego.

Natomiast **nie należy** zasypywać gruzem:

1. Terenów pod projektowane budynki monumentalne;

2. Tras przewodów użyteczności publicznej (gazowych, wodociągowych, elektrycznych i innych);

3. Terenów pod projektowane budynki podpiwniczone.

2. Usuwanie gruzu na wysypiska.

Racjonalnym jest wywożenie gruzu na wysypiska przy zachowaniu następujących warunków:

a) należy przede wszystkim ustalić czy dane rumowisko kwalifikuje się na przeróbkę;

b) wybrać z rumowiska gruzu cegłę całą i połówki;

c) odłożyć w hałdach, w miejscach przeznaczonych na przeróbkę, gruz czysty, bez resztek organicznych i zanieczyszczeń; sortowanie może mieć miejsce przez zwykłe nakładanie widłami suchego rumowiska na środki transportowe. Hałdy gruzu czystego, nadającego się do przeróbki, winny być składane w miejscach nadających się do uruchomienia zakładów przetwórczych i — o ile można — w pobliżu ośrodków większych budów;

d) resztę gruzu, nie nadającą się do przeróbki, można wywieźć na wysypiska poza teren miasta, bądź też zużytkować do celów regulacyjnych.

Powyższe warunki mają na celu zapobieżenie powiększaniu kosztów, które mają miejsce przy często stosowanych wywózkach całego gruzu na wysypiska poza teren miasta i ewent. konieczności późniejszego przywożenia surowca lub gotowych wyrobów gruzowych na tereny budowy w śródmieściu.

W związku z powyższym przy podejmowaniu akcji usuwania gruzu należy uzgadniać z Regionalnymi Urzędami Planowania Przestrzennego plan robót na podstawie planów zabudowania przestrzenego.

KOMUNIKAT Nr 2.

W Dzienniku Ustaw R. P. zostały ogłoszone następujące rozporządzenia i obwieszczenia:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1948 r. o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami mieszkalnymi w niektórych gminach miejskich i wiejskich województwa warszawskiego. — Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 171 z dnia 5 maja 1948 r.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 1948 r. w sprawie obrotu i gospodarowania żelastwem, druzgiem żeliwnym, żelastwem użytkowym oraz złomem metali i stopów nieżelaznych. — Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 184 z dnia 21 maja 1948 r.

3. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 maja 1948 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Odbudowy w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych dla budynków na obszarze m. st. Warszawy, stanowiących odrębne nieruchomości. — Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 187 z dnia 21 maja 1948 r.

4. Rozporządzenie Ministrów Odbudowy oraz Przemysłu i Handlu z dnia 3 maja 1948 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Ziem Odzyskanych o obrocie i gospodarowaniu żelastwem użytkowym, pochodzącym z rozbiórki budynków zniszczonych wskutek wojny. Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 188 z dnia 21 maja 1948 r.

5. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 maja 1948 r. o sprostowaniu błędów: .... 4) w rozporządzeniu Ministra Odbudowy z dnia 21 kwietnia 1948 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Oświaty, o zmianie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 17 kwietnia 1947 r. o stypendiach dla studentów szkół wyższych. — Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 181 z dnia 14 maja 1948 r.

KOMUNIKAT Nr 3

o zagubionych dokumentach.

Unieważnia się zaginioną legitymację służbową Nr 276, wydaną 18 grudnia 1947 r. przez Ministerstwo Odbudowy na nazwisko Muszanka Maria.

Unieważnia się zaginioną legitymację służbową Nr 392, wystawioną przez Ministerstwo Odbudowy na nazwisko Dunin-Wilczyńska Halina.

Unieważnia się skradzioną legitymację służbową Nr 13/H. B. z dnia 3.IV.1948 r. wystawioną przez Ministerstwo Odbudowy na nazwisko kpt. Bełdowski Bohdan.

Unieważnia się zagubioną legitymację służbową, wystawioną przez Ministerstwo Odbudowy na nazwisko Kwapisz Roman.

KOMUNIKAT Nr 4

w sprawie broszur o ochronie pracy.

Nakładem Min. Pracy i Opieki Społecznej zostały wydane broszury z serii ochrony pracy, informujące szczegółowo o warunkach zapewniających pracownikowi bezpieczeństwo przy wykonywaniu różnych rodzajów prac. Broszury te można nabyć w Nowej Księgarni Technicznej — Warszawa, ul. Poznańska 12, która prowadzi główny skład wydawnictw Min. Pracy i Opieki Społecznej z tej dziedziny. Ze względu na aktualność tej sprawy broszurkami tymi winny zainteresować się wszystkie instytucje i zakłady pracy.

Ukazały się ostatnio:

Nr.	1.	Wytyczne bhp. dla członków Rad Zakładowych	zł 15.—
„	2.	Maszyny do obróbki drewna	„ 15.—
„	3.	Pędnie	„ 15.—
„	4.	Piła tarczowa	„ 160.—
„	5.	Światło i praca	„ 70.—
„	6.	Obrabiarki do metali	„ 25.—
„	7.	Przemysł ceramiczny	„ 35.—
„	8.	Prace przy użyciu rtęci	„ 35.—
„	9.	Wyrób lakierów, pokostów i roztworów wosku	„ 25.—
„	10.	Kopanie rowów i prace przy przewodach gazowych	„
„	11.	Przemysł cukrowniczy	„ 45.—
„	12.	Garaże i samochodowe warsztaty naprawcze	„ 25.—
„	14.	Prace z ołowiem	„ 25.—
„	15.	Kamieniołomy i odkrywki	„ 50.—
„	2.	Ogólne przepisy bhp.	„ 25.—

Należność za Dziennik Urzędowy należy wpłacać tylko na konto czekowe w P. K. O. w Warszawie Nr I — 1683 — „Ministerstwo Odbudowy — Wydawnictwa".

Cena numeru niniejszego zł 60.—

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Odbudowy, Warszawa, Al. Marszałka Stalina 26.

Zam. 2404 — Spółdzielnia „Współpraca", W-wa, Targowa 80 — B-53641.